

UTTJÄNT SKATTEFILOSOFI

Ingvar Carlssons och Göran Perssons infall om en ytterligare skärpning av skattetrycket för den s k övre decilen bland inkomsttagarna har redan kommenterats av många pressröster. Inte ens partiets egna vapendragare tycks oreserverat ha fallit för tanken på en ytterligare marginalskatthöjning.

Det väsentligaste är kanske att själva bevekelsegrunden för åtgärden – höginkomsttagarnas förment »orättvisa fördel» av 1991 års skattereform – grundligt har torpederats – av de återopade reformutvärderarna själva. Till råga på allt baserar regeringen sina avsikter på flera år gamla siffror!

Många analytiker har också erinrat om situationen före skattereformen – de progressiva skatternas fördömande effekter på avtalsrörelserna (och därmed inflationstakten), hur kombinationen av höga marginalskatter och inkomstberoende bidrag påverkade viljan att arbeta, och vad följderna blev för tillväxten.

Vidare motverkade skattesystemet ett långsiktigt sparande och främjade lånefinansiering och spekulation, till skada för framåtsyftande investeringar. Förnyelse och expansion av näringslivet bromsades – en av de största anledningarna till dagens arbetslöshet.

Till och med socialdemokratin tvingades då till insikten att höga skatter på höga inkomster inte hade den fördelningspolitiska effekt som åsyftats. Tvärtom – de bättre bestämda möjligheter till skatteplanering, kapitalspekulation och lånekonsumtion gynnades av att det osymmetriska skattesystemet läckte som en gisten eka.

Men minnet är tydligen kort – nu

är det åter skatternas fördelningseffekt, den fiktiva »rättvisan», som återropas (om än utifrån ett både feltolkat och omodernt siffermaterial). Inte ens Carlsson/Persson vill ju hävda att en skärpt progressivitet har någon betydelse för statens krassliga ekonomi.

En ny marginalskatthöjning skulle därtill motverka ett annat huvudsyfte med 1991 års reform – att åstadkomma ett stabilt och förutsebart skattesystem. En rad skatter har redan höjts, främst på arbete och kapital.

Reformens tyngdpunktsförskjutning mot konsumtionsbeskattning har däremot undergrävts genom sänkt matmoms. »Lapptäckets» princip väcks åter till liv.

Läkartidningen 3/95 »berömde» finansministern för hans insikt (enligt budgetpropositionen 1995) att skattepolitiken just då »optimerats exakt för att ej få negativa följder» för bl a investeringar, tillväxt och sysselsättning. Sedan dess måste då Sveriges ekonomi ha genomgått en remarkabel toleransökning för höjda skatter . . .

I höstas gjorde regeringen ett stort nummer av den s k tillväxtpropositionen, som skulle få hjulen i Sverige att rulla igen. Det berget födde som bekant en mus. Den skatthöjarfilosofi regeringen nu på nytt hemfallit åt står i själva verket i motsats till åtgärder som verkligen skulle främja tillväxt.

Nu återupprättas illusionen att Sverige blir mera rättvist med höga marginalskatter. På nytt sätts fördelning före tillväxt. Nu återuppammas intresset för skadlig skatteplanering. Åter ökar risken för en inflationspå-

drivande kompensationskarusell i framtida löneförhandlingar.

Är dessa konsekvenser ett rimligt pris för att regeringspartiet skall kunna återvinna forna sympatisörer som idag flytt till den rödgröna populismen? För det är svårt att finna några andra skäl till det aktuella skatteförslaget än panik inför vikande opinionsciffror. •

Trots allt en bit på vägen

Det tog sju långa strejkveckor för sjuksköterskorna att nå fram till den kommunala sektorns dyraste avtal. Det motsvarade dock inte förväntningarna inom SHSTFs medlemskår. Men fortsatt konflikt hade knappast gett ett bättre resultat – möjligen motsatsen i samband med ett eventuellt regeringsingripande.

Det brukar sägas att det är lätt att gå in i en strejk, svårare att få ett slut på den. SHSTFs ledning hade insikten och modet att avbryta konflikten vid rätt tidpunkt. De högt uppskrivade konfliktambitionerna bar man själv delvis ansvar för, och då får man också ta ansvaret för att förklara utgången.

En lärdom som både ledning och medlemmar tycks ha dragit är att roten till problemen inte enbart är själva lönenivån. Den framtida kampen måste främst gälla att få till stånd en lönedifferentiering inom sjuksköterskekarriären. Det ger ökad tyngd åt argumentet att utbildning skall löna sig!

Vi önskar SHSTF lycka till i ett fortsatt arbete för en anständigare ersättning i takt och nivå med kompetens-, erfarenhets- och ansvarsutveckling. •